MIELIPIDE

Monella valtiolla on mehiläistarhauksen edistämisohjelmia, Suomen valtiolla on suunnitteilla mehiläistarhauksen hävittämisohjelma. **PASI SEIKKULA LUKIJALTA-PALSTALLA**

LUKIJALTA

Lepää rauhassa Suomen mehiläistarhaus

Suomen hallitus kaavailee muutoksia sokeria sisältävien tuotteiden verotukseen.

Nykyinen makeisvero on saamassa rinnalleen sokeriveron. Tanja Nurmi valtionvarainministeriöstä on maininnut Helsingin Sanomissa (8.11.) että ”hedelmien ja kasvisten verottaminen ei edistä terveellistä elämäntapaa”. Vaadimme vastausta Tanja Nurmelta kysymykseen, edistääkö hunajan verottaminen terveellistä elämäntapaa.

Mehiläistarhaus EU:n pohjoisella reuna-alueella Suomessa on jo muutenkin haastavampaa ja sisältää suurempia tuotantokustannuksia luonnonoloista johtuen kuin missään muussa EU-valtiossa.

Onko valtiovarainministeriössä ajatuksena luonnonvaraisen talouden, kuten mehiläistarhauksen, lopettaminen Suomessa, kun suunnitteilla on tällainen rangaistusvero samaan tapaan kuin esimerkiksi alkoholilla ja tupakalla?

Onko todellisuudentaju hämärtymässä ja maalaisjärjen käyttö täysin kiellettyä, kun aletaan muuttaa veroja ja lakipykäliä tällaiseen suuntaan?

Maailmalla ollaan huolissaan mehiläisten katoamisesta ja pölytyksen turvaamisesta. Mehiläistarhaus turvaa luonnon monimuotoisuuden tukemalla luonnonvaraisten kasvien pölytystä tuotantokasvien ohella. Monella valtiolla on mehiläistarhauksen edistämisohjelmia, Suomen valtiolla on suunnitteilla mehiläistarhauksen hävittämisohjelma.

Hunaja on puhdas luonnontuote. Siihen ei ole lisätty mitään eikä siitä ole poistettu mitään. Se tarjotaan kuluttajalle juuri sellaisenaan kuin mehiläiset ja luonto tuotteen ovat valmistaneet.

Hunaja ei sisällä pelkkää raakasokeria, vaan se koostuu jopa 300:sta eri komponentista, joihin kuuluvat muun muassa erilaiset entsyymit, vitamiinit ja kivennäisaineet. Tutkimustulosten mukaan hunaja on hyvin terveellistä käytettäväksi päivittäin ja sillä on terveyttä edistäviä vaikutuksia.

Tämän päivän lääkärit suosittelevat lapsille yskänlääkkeen sijaan hunajaa. Sitä käytetään myös siitepölyallergian siedätykseen. Hunaja on maailman vanhin makeutusaine. Hunajan käytöllä ei pysty pilaamaan terveyttään.

Me täällä Lappi-Hunajassa olemme edistäneet suomalaisen hunajan vientiä monia vuosia. Markkinoimme suomalaista hunajaa Keski-Eurooppaan ja olemme riippuvaisia suomalaisen hunajan tuotannosta ja saatavuudesta.

Suomalaisten elintarvikkeiden asema pitäisi muuttaa vientivetoisemmaksi. Jos me täällä Suomessa emme enää panosta omaan tuotantoon ja vientiin, meillä on edessämme Kreikan kohtalo.

Tämä varmaan onkin valtionvarainministeriön kaunis ajatus: luoda järjetön byrokratia, joka ei tuota mitään muuta kuin paperin pyörittelyä ja suojatyöpaikkoja valtion virkamiehille. Samalla se tuhoaa Suomen hunajan viennin kehitysmahdollisuudet.

Suomen yrityskulttuurin tilanne ei ole lähelläkään Keski-Euroopan yrittäjyyttä kannustavia oloja. Kiitos tästä kuuluu valtionvarainministeriölle ja heidän uusille entistä järjettömämmille ideoillensa.

Mitä sanoo sokeriverotyöryhmän puheenjohtaja Tanja Nurmi, vietämmekö vuonna 2014 Suomen mehiläistarhauksen hautajaisia?

Pasi Seikkula
mehiläistarhaaja

KIMMO HAIMI

Pasi Seikkula on huolissaan, mikä on suomalaisen mehiläistarhauksen tulevaisuus. Kuvassa tarhaaja Janne Leimi Kirkkonummelta.

Ottakaa selvää

SEY:n ylisirniöt ja muut. Tutustukaa ensin esimerkiksi Kiinan turkiseläinten olosuhteisiin. Keksikää sitten korvaavat työpaikat maaseudulle.

Bilsanmaikka

Valkohäntäpeura

Eikö siellä MT:n toimituksessa tiedetä, että kauris on kauris ja peura on peura?

Ei nimimerkkiä

Ihmetyttää kumpi se valkohäntä on, kauris vai peura, Ajankohtaista luonnosta. **Ari**

Meiltä joutaa

Kaivosalan valvonta vaatisi 10–12 henkilötyövuoden lisäyksen. Maatilojen tarkastajista joutaisi hyvin useampikin hölmönhommista oikeasti tärkeisiin töihin. **Siitä vaan**

Kaivoksista

Suomi on kaunis maa mutta nyt kaikki pilataan. Kaivokset pilaavat vedet ja maisemat.

Huolestunut

Talvivaaralta voi edellyttää hallittua prosessi- ja jätevesien puhdistusta ja kierrätystä. Palataanko Lievestuoreen aikaiseen lipeäallas aikaan.

Tehtaan varjosta

Poliitikoistamme ei ole mihinkään, paitsi vastuun pakoiluun. Oma etu jyrää aina yleisen edun.

Talvivaara

Tuottajan osuus

Tuottajat voisivat joskus myydä sellaista leipää, josta viljelijän osuus puuttuu. 100 grammaa suolavettä muovipussissa 3,5 euroa. **PK**

Rahoitus

Ei ole ihme, että EU pyrkii estämään kansallisen maatalousrahoituksen. Se on epätasa-arvoista ja heikentää tehokkuuden lisäämistä.

Raivaaja

VIERASKOLUMNI

Apulantamiljardi

Toinen maailmansota opetti kansallisvaltiot käyttämään ja ohjaamaan resurssejaan keskitetysti. Ennen sotaa oli aate ja valtioita, mutta ei vielä tarvetta keskitettyyn hallintaan. Voimavaroja tuntui riittävän muutenkin.

Sota opetti karulla tavalla suomalaisillekin, että kovan paikan tullen voi laskea vain omien varojen varaan.

Elintarvikeala tarjoaa tästä hyvän esimerkin. Tämän lehden varttuneemmat lukijat muistavat apulantamiljardin sodanjälkeisiltä ajoilta. Mutta nuoremmille selvitettäköön mistä oli kysymys.

Tunnetusti sotavuosina maassamme oli pula elintarvikkeista ja ravinteista. Tästä ja muista syistä hävisimme sodan ja menetimme maata Neuvostoliitolle. Jouduimme asuttamaan 400 000 karjalaista.

Kymmenet tuhannet veteraanit, tuolloin juuri perheenperustamisiässä, joutuivat kuokkimaan kylmään korpeen elämänlähteen itselleen ja perheelleen. Oli siinä varsinaiset ruuhkavuodet.

Sotavuodet olivat köyhdyttäneet paitsi valtion myös maan. Ravinteet oli käytetty, mutta lannoitetta ei ollut annettu, koska sitä ei ollut. Ihmisillä oli siis maata muttei ruokaa. Maasta ei saa ruokaa ilman lisäravinteita.

Eläimenlanta olisi ollut perinteinen keino ravita maata, mutta kun ei ollut eläimiä. Käytännöllinen keino olisi ollut lisätä apulantaa maahan, jos ihmisillä olisi ollut varaa ostaa sitä.

Valtio oli puolestaan investoinut voimakkaasti lannoitetuotantoon omavaraisuuden parantamiseksi. Samaan aikaan Suomi oli aloittanut teknologisten tuotteiden viennin Neuvostoliittoon sotakorvausten rinnalla. Muiden maksutapojen puutteessa keksittiin keksittiin tuoda Neuvostoliitosta apatiittifosfaattia lannoitteiden raaka-aineiksi.

Koska ihmisillä ei ollut varaa ostaa lannoitteita, keksittiin maksaa pienimpien ja köyhimpien – enimmäkseen siis kotinsa menettäneiden evakkoperheiden – tilojen apulantaostokset julkisista varoista.

> »Sota opetti karulla tavalla suomalaisillekin, että kovan paikan tullen voi laskea vain omien varojen varaan.«
>
> **ILKKA HERLIN**

Näin saatiin monta asiaa ratkaistuksi, mutta poru oli valtava. Syntyi käsite apulantamiljardi.

Hanketta kannattivat maalaisliitto ja SKDL, samat puolueet, jota nykyään kannattavat ruuan arvonlisäveron laskemista. Syykin on sama: heikoimmassa asemassa olevien tukeminen julkisista varoista. Tuolloin tuki vaati raakaa työtä sen saajilta, ennen kuin sen hyöty konkretisoitui. Sitä vastustivat kaupunkien hyväosaiset.

Nykyään tuo ahdinko toistuu maailmalla: miljardit ihmiset kehitysmaissa ovat samassa tilanteessa kuin veteraanimme sotien jälkeen. Maatilkku ei riitä elannoksi.

Nyt meidän olisi käännettävä apulantamiljardi kestävän maatalouden miljardiksi kehitysmaihin. Kehitettäisiin luomun kaltaisia menetelmiä niille, joilla ei ole varaa keinolannoitteisiin (niiden tie on muutenkin öljyn lailla historiaa) ja joiden maat ovat köyhtyneet. Siinäkään pelissä ei olisi häviäjiä.

Tuollaista apua on jo annettukin mutta aivan liian vähän. Tämä olisi myös meidän hyväosaisten etu.

ILKKA HERLIN on filosofian tohtori ja Elävä Itämeri -säätiön hallituksen puheenjohtaja.
ilkka.herlin@cargotec.com

Oma hankintaosuuskunta tarpeen

MTK-Ulvilan johtokunta osallistui Uudet tuulet -tapahtumaan, jossa viljelijöiden tuotantopanosten kauppa nousi keskusteluun. Kipinänä toimi Hankkija-Maatalous Oy:n myynti tanskalaisten viljelijöiden DLA:lle.

Jotain erinomaista DLA:n toimintatavassa täytyy olla, kun tämä hankintaosuuskunta on pystynyt tarjoamaan tuotteita riittävän edullisesti saavuttaakseen hyvän markkina-aseman, ja pystyy voitoilla vieläpä ostelemaan keskusliikkeitä.

Suomessa ruokakriisin seurauksesta povattu tuottajahintojen nousu ulosmitataan tuotantopanosten hinnoissa niin perusteellisesti, ettei viljelijän tulos pääse kohenemaan.

Lannoitemonopoli ja kauppa osaavat työnsä: lannoitteiden hinnat Suomessa seuraavat viljelijöiden maksukykyä – eivät tuotantokustannuksia tai maailmanmarkkinoita.

Näin pidetään huoli siitä, että viljatilalle jää vastedeskin aina sama verotettava tulo, olipa vilja kallista maailmalla tai sato suuri Suomessa.

Edes kysynnän kansainväliset romahdukset eivät näy lannoitteidemme hinnoissa.

Uudet kauppiaat eivät rantaudu maahamme kilpaillakseen hinnoilla, vaan kahmiakseen kaupan vakiintuneet voitot itselleen.

On hyvin epämiellyttävää ajatella, että suomalaiselta viljelijältä irrotettavat katteet siirtyvät tanskalaisille kollegoille, jotka puolestaan eivät epäröi täyttää kauppojamme tuotteillaan, jos oma tuotantomme joutuisi vaikeuksiin.

Sokeritehdaskaupathan opettivat meille, kuinka eurooppalaisen maatalouden uusjako toteutetaan. Mutta että itse rahoittaisimme sen?

Aivan ensimmäisenä toimenpiteenä MTK:hon on saatava hankinta-asiamies tai vastaava, joka laatii MTK:n jäsenille markkina-analyysejä ostopanosten hintakehityksestä. Tämän suuntaisia ajatuksia löytyykin MTK:n uudesta markkinastrategiasta, mutta hintaseurannan sijaan tarvitsemme ennusteita lähitulevaisuudesta – silläkin riskillä, että ennuste voi olla väärä.

Asiantuntijan näkemyksellä olisi edellytykset osua oikeaan useammin kuin pienen viljelijän omalla arvauksella. Punnitun markkinanäkemyksen levittäminen pakottaisi kauppiaita seuraamaan suhdanteita alaskin päin.

> »Uudet kauppiaat eivät rantaudu maahamme kilpaillakseen hinnoilla, vaan kahmiakseen kaupan vakiintuneet voitot itselleen.

Pitkällä tähtäimellä on tuottajien kuitenkin saatava hankinta omaan ohjaukseensa ja saavutettava niin suuri volyymi, että hankinnoissa voidaan haluttaessa ohittaa nykyinen lannoitemarkkinajohtaja.

Nyt toteutuneet kaupan omistajamuutokset luovat otollisen liike-energian keksiä suomalainen hankintaosuuskunta uudelleen, sillä säästöt ostohinnoissa ovat 100-prosenttista voittoa, kun taas markkinaponnistelut myyntipuolella valuvat panoskauppiaille.

Nyt myös tiedämme, mistä hakea toimintamallia. Jos osuuskuntamme vieläpä tekisi voittoa, jäisi sekin siivu itsellemme.

Omassa ohjauksessa pääsisimme miettimään parhaita viljelyjärjestelyjä omista lähtökohdistamme. Esimerkiksi suursäkkien talvijakelu ei välttämättä ole paras menetelmä, vaikka kaupan etu onkin ollut siirtää varastoriski isännille.

Keskieurooppalaiset viljelijäthän eivät varastoi lannoitteita tiloillaan – eivätkä sido varojaan säkkikasoihin.

Voisiko lannoiteosuuskunnan tontilla olla erilliset N-, P-, K- ja S-siilot ja sekoitus suoraan täyttövaunuun? Vai tilaisimmeko täydennyslannoituksen merikontista suoraan pellolle kasvuston mukaan täsmälevitettynä?

Nyt vaaditaan MTK:lta strategioiden jatkoksi tekoja, sillä yksittäiset viljelijät ovat vaadittavaan ponnistukseen liian voimattomia.

MTK-Ulvilan johtokunta

Maidolla pesty imago?

Talvivaarasta uutisoitiin vuotavan jätelietettä 120 maitorekallista tunnissa. Miksi ei kerrottu 120 öljyrekallista, joita on liikenteessä paljon enemmän?

Myönteisempi imago maidolla käytetään hyväksi, sitähän voi juodakin. Malliesimerkki, kuinka ikävistä asioista voi kertoa positiivisesti.

Jäterekka

Hyvin seurattu!

Hyvä uutinen maanantaina heti aamusta: Hallitus on tehostanut toimiaan Talvivaara-asiassa ja tilannetta seurataan jo kymmenessä ministeriössä. (Lähipäivien tavoitteena lienee 12 ministeriötä tai enemmän?)

Jarmo Tikkanen
Itäkoski, Lapinlahti

Hirvieläinten nimistä sekasotkua

Maaseudun Tulevaisuudessa 9.11. on avattu uusi palsta nimeltään Ajankohtaista luonnossa. Mielenkiintoisen ja varmasti tarpeellisen ajankohtaiskatsauksen kirjoittaja on luontokartoittajaksi opiskeleva Sari Kantinkoski.

Lukijan mielenkiinto sammahti taas kerran valkohäntäpeurasta käytettyyn väärään nimeen. Joku herra hönttönen (vai mikä se oli) voi nimitellä eläimiä mielensä mukaan, mutta riistaeläinten nimet ovat luettavissa Suomen metsästyslaista ja ne ovat virallisesti käytössä. Muut nimiversiot ovat snobbailua ja sotkevat tavallisten ihmisten luonnontuntemusta.

Hyvä Sari Kantinkoski, hirvi on se suurin suomalainen villi sorkkaeläin ja latinalaiselta nimeltään Alces alces. Odocoileus virginianus on valkohäntäpeura Suomen lain mukaan ja Dama dama tunnetaan kuusipeurana.

Pienin sarvipää on metsäkauris (Capreolus capreolus) ja isompi sellainen on saksanhirvi (Cervus elaphus). Poron boreaalisella metsävyöhykkeellä elelevä lähisukulainen on taas Suomen metsäpeura (Rangifer tarandus fennicus).

Japanin sikapeuraakin (Cervus nippon) on ajoittain ilmestynyt maamme metsiin tarhakarkulaisena idästä.

Yleisesti ottaen lajimääritys olisi varminta tehdä latinalaisen nimen mukaan. Se kun on käytössä samana kaikkialla maailmassa, ainakin melkein.

Kaukoidässä elää meillä Ussurin hirvenä tunnettu alalaji, jonka venäläiset ovat nimenneet Alces alces ussuriksi. Sehän ei käynyt kiinalaisille, joten sama otus on siellä nimeltään Alces alces cameloides. Se politiikka...

Adam Mykkänen
Harjavalta

Lukijalta-osasto

- Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.
- Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki.
- Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717. Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”.
- Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

- Harmittaa, suututtaa, ilahduttaa, ihmetyttää?

Ota kantaa tekstiviestillä

- Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa lähettämällä se tekstiviestillä numeroon 173 172.
- Viestin enimmäispituus on 160 merkkiä ja yhden viestin hinta 50 senttiä.
- Viestin alkuun tunnus MT LU.

HUIDUNPERÄ

Kuva ja sana kilpailevat

Nykyajan ihmisinä olemme aamusta iltamyöhään painetun sanan seuraajia ja tekemisissä niin tekstien kuin kuvien kanssa.

Ennen ikäluokat tottuivat siihen, että teksti tapasi olla pääasia. Kuvitus, yksivärinen ja tavallisesti epätarkka, sai liittyä avustavana eli vain täydentävänä kakkosena asiaan.

Sitten tulivat ajat, jolloin kuvien käyttö oleellisesti lisääntyi tekstissä. Ratkaisevaa oli, kun värikuvat alkoivat kuulua asiaan.

Meillä alkoivat viime vuosisadan alussa ilmestyä Suomen Kuvalehti ja Kansan Kuvalehti. Ne olivat nuoren tasavallan kulttuurijulkaisuja. Kansikuva kuului asiaan, ja lehtiartikkeleita taas elävöitti kuva, korkeintaan kaksi.

Sitten tuli aika, jolloin värikuvat alkoivat elävöittää tiettyjä kuvalehtiä.

Yksiväristen aikakauslehtien arvo oli niiden ilmestymisen alkuaikoina varsin korkealla. Tapana olikin, että tilattujen vuosikertojen numerot säilytettiin perheissä tarkasti ja toimitettiin kirjansitojalle koviin kansiin saatettaviksi. Vuosikerrat saivat paikkansa kodin kirjahyllyssä.

Monella perheellä oli siten varsinkin 1920-luvun vuosikerrat tallessa.

Kävi niin, että 1930-luvulta lähtien kuvalehtien ja aikakauslehtien lukumäärä kasvoi. Edelleenkin meillä ilmestyy aikakausjulkaisuja, jotka eivät käytä kuvamateriaalia. Tekstiä erityisesti arvostavat lukijat ovat siihen tyytyväisiä.

Sitten meillä nykyään on suuri määrä aikakauslehtiä, jotka ovat kehittäneet kuvamateriaalin tarjontaansa siinä määrin, että se on mennyt tekstin arvostuksen edelle. Kuvien palvelevasta oheismateriaalista on niiden runsauden ja voimakkaan värienkäytön myötä tullut usein lehden pääsisältö ja teksteistä vain avustava, kakkosluokan tekijä kokonaisuuteen.

Kyse on niin ollen tekstin toisarvoisesta merkityksestä.

Kaikkia muutos ei ole tyydyttänyt. Lehden merkitys lukijoilleen on siten ratkaisevasti muuttunut. Aikanaan tunnettiin aikakauslehtiä, jotka monin asiallisin ja kiinnostavin kirjoituksin lähestyivät naisiamme. Otettiin huomioon kotitalouden, maatalouden ja eri alojen toimijanaisten toiveet ja tarpeet.

Kotitaloustietouden, lasten hoito- ja kasvatuskysymysten sekä yhteiskunnan ja kulttuurin ajankohtaisuuksien tarjonta kuuluivat asiaan. Valittu kuvamateriaali auttoi ja elävöitti olennaisesti tarjontaa kuvalla tai parilla.

Sadan vuoden kuluessa kansakunta oloineen on muuttunut. Naisemme ovat kodin ja pienviljelmävaltaisen maatalouden parista enenevästi siirtyneet laajemmalle ja suorittaneet tutkintoja muille aloille.

Kodin piirissä elämäntyönsä tekevien naisten määrä on vähentynyt heidän nyt hoitaessa sekä ansio- että kotiäidin tehtäviä. Kotiapulaisten mittava ammattikunta on kadonnut.

Tapahtunut kehitys on muuttanut naistenlehtien sisältöä. Kotitalouden ja muiden naisten töiden, kuten käsityön, osuus on vähentynyt ellei kadonnut. Naistenlehdet välittävät nyt naisten nykynäkyvyyttä julkisessa elämässä, esittelevät toimintaansa, muotiaan ja panostavat etenkin naisten nuoriin ikäluokkiin. Lehdet ovat nimenomaan kiireisen ja menevän nykynaisen käsiin tarkoitettua, nopeasti silmäiltävää antia.

Periaatteelliset asiaartikkelit naisten osuudesta yhteiskunnassa, työelämässä ja kulttuurissa ovat arvostettuja ja toivottuja.

Kuva ja sana ovat olleet yhteistyökykyisiä mitä suurimmassa määrin, mutta nyt kuva moninaisuudellaan ja väreillään vie voiton tekstistä, jonka liitteeksi se alun perin asetettiin. Usein näkee, miten kuvat hallitsevat painetussa julkaisussa ja miten teksti avustaa. Järjestelmä on tehnyt luetusta julkaisusta nopeasti, ohi mennen silmäillyn lehden.

On kuitenkin edelleen todisteita kuvan ja sanan tasa-arvoisesta ilmenemisestä. Sitä tarjoaa muun muassa Euroopan unionin komissio. Sen uusi julkaisu esittelee 27 jäsenvaltion edustajat, ja kullekin omistetaan aukeama. Vasen puoli esittelee koko sivun hyväntuulisen kuvan asianomaisesta jäsenestä. Oikea puoli kertoo hänen tunnuslauseensa, ytimekkäästi toimensa sekä periaatteen hoitamassaan tehtävässä. Punaisella painettu erikoisteksti välittää asialliset henkilötiedot.

Kuva ja sana ovat siten taidokkaan tasa-arvoisesti tulleet julkaisussa toteutetuiksi, Huidunperällä tutustumisen jälkeen yhdessä todettiin.

HEIKINTYTÄR